

Total number of printed pages-7

3 (Sem-3/CBCS) BOT SE 1/2

2023

BOTANY

(Skill Enhancement Course)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

(*Biofertilizers*)

Paper : BOT-SE-3014

OPTION-B

(*Herbal Technology*)

Paper : BOT-SE-3024

Full Marks : 50

Time : Two hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Contd.

OPTION-A

(Biofertilizers)

Paper : BOT-SE-3014

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following questions : $1 \times 4 = 4$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is Actinorhiza ?

একটিন'ৰাইজা কি?

(b) Write the full form of IARI.

IARI ৰ সম্পূর্ণ কৰণটো বা নামটো লিখা।

(c) What is Leghaemoglobin ?

লেগ্হিম'গ্লবিন কি?

(d) Fill in the blank :

Rust disease of wheat is caused by ____.

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

Rust disease of wheat সৃষ্টি কৰা অনুজীৱ বিধ
ইল _____।

2. Answer in brief : $2 \times 3 = 6$

চমু উত্তৰ লিখা :

(a) How can some microorganisms regulate the availability of dissolve phosphorus content in soil ?

মাটিত পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে দ্রৰীভূত ফছফৰাছৰ পৰিমাণ কেনেদৰে কিছুমান অনুজীৱই নিয়ন্ত্ৰণ কৰে?

(b) What are the different types of Endomycorrhizae ?

এণ্মাইক'ৰাইজা ভাগ কেইটা কি কি?

(c) Write the characteristic features of Azotobacter.

এয়ট'বেষ্টৰৰ চাৰিত্ৰিক বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।

3. Answer the following questions : $5 \times 2 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the method of seed inoculation with Rhizobium culture.

ৰাইজ'বিয়ামৰ কৰ্ণেৰে বীজ অন্তনিৰিশকৰণ পদ্ধতি বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Write a note on starter culture of Rhizobium.

বাইয়বিয়ামৰ মাত্ৰ কৰ্ণৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

- (b) Explain the process of non-symbiotic nitrogen fixation by bacteria.

বেক্টেরিয়াৰ দ্বাৰা অসহজীৱী নাইট্ৰেজেন স্থিতিকৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Write note on Azolla and *Anabaena azollae* association.

এজ'লা আৰু এনাবিলা এ্য'লাইৰ সংসৰ্গৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

4. Explain the methods used for the isolation of Azospirillum and Azotobacter. 5+5=10

এ্য'স্পাইরিলাম আৰু এ্য'ট'বেক্টেৰৰ পৃথকীকৰণ পদ্ধতিৰ বিষয়ে বহলাই লিখা।

Or / অথবা

Write notes on : 5+5=10

- (a) Associative effect of different micro-organisms

(b) Crop response to Azotobacter inoculum

চমু টোকা লিখা :

(a) ভিন্ন অনুজীৱবোৰৰ সংসৰ্গিক প্ৰভাৱ

(b) এ্য'ট'বেক্টেৰৰ অন্তনিৰিষ্টৰ প্ৰতি শয়াৰ সঁহাৰি

5. Explain about the growth and yield of VAM.

10

VAM-ৰ বৃদ্ধি আৰু উৎপাদনৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

Explain the different types of Mycorrhiza.

মাইক'ৰাইজাৰ ভিন্ন প্ৰকাৰবোৰৰ বৰ্ণনা কৰা।

6. Write a note on organic fertilizer.

10

জৈৱিক সাৰৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

Or / অথবা

Describe two methods of Biocomposting.
5+5=10

জীৱ পচন সাৰৰ উৎপাদনৰ দুটা পদ্ধতি বহলাই লিখা।